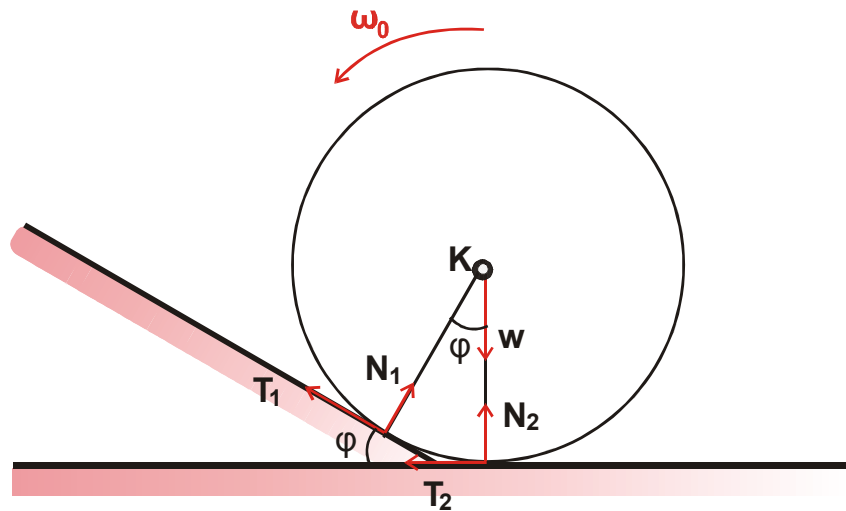

64. Ομογενής σφαίρα

Η ομογενής σφαίρα του σχήματος έχει ακτίνα $R=0,2\text{m}$ και περιστρέφεται ανάμεσα στο οριζόντιο και το κεκλιμένο επίπεδο γωνίας κλίσης $\varphi=30^\circ$, ενώ βρίσκεται συνέχεια σε επαφή με αυτά. Αν ο συντελεστής τριβής ολίσθησης μεταξύ της σφαίρας και των επιπέδων είναι $\mu=0,5$ και η αρχική ταχύτητα της σφαίρας είναι $\omega_0=115\text{ rad/s}$ να βρεθεί σε πόσο χρόνο θα σταματήσει η περιστροφή της σφαίρας. Δίνεται για τη σφαίρα

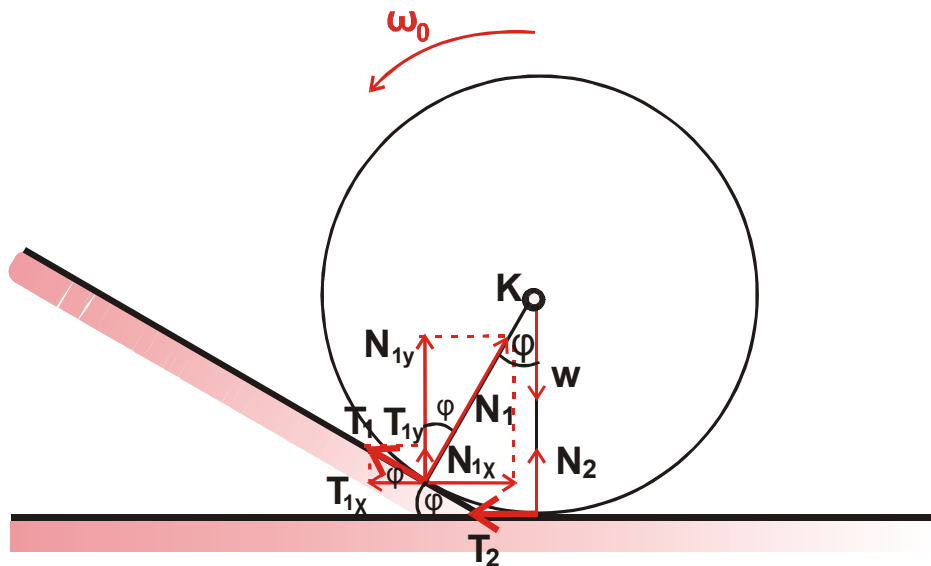
$$I_{\text{cm}} = \frac{2}{5} mR^2.$$

Ακόμη είναι $\sqrt{3}=1,7$
και $g=10\text{m/s}^2$.

Συνοπτική λύση:

Στη σφαίρα ασκούνται το βάρος του W και οι τριβές ολίσθησης T_1 και T_2 από το κεκλιμένο και το οριζόντιο επίπεδο αντίστοιχα καθώς και οι κάθετες δυνάμεις N_1 και N_2 .

$$\text{Ισχύει } T_1 = \mu N_1 \Rightarrow N_1 = \frac{T_1}{\mu} \quad (1) \text{ και } T_2 = \mu N_2 \Rightarrow N_2 = \frac{T_2}{\mu} \quad (2).$$

Η σφαίρα δε μετατοπίζεται οπότε από τη συνθήκη ισορροπίας στην οριζόντια διεύθυνση ισχύει $\Sigma F_x = 0 \Rightarrow T_{1x} + T_2 = N_{1x} \Rightarrow T_1 \sin \varphi + T_2 = N_1 \eta \mu \varphi$ (3)

Παρόμοια στην κατακόρυφη διεύθυνση ισχύει $\Sigma F_y = 0 \Rightarrow T_{1y} + N_{1y} + N_2 = w \Rightarrow T_1 \eta \mu \varphi + N_1 \sin \varphi + N_2 = w$ (4).

Από την (3) αντικαθιστώντας την (1) έχουμε $T_1 \sin \varphi + T_2 = \frac{T_1}{\mu} \eta \mu \varphi$ (5)

Από την (4) αντικαθιστώντας τις (1) και (2) έχουμε $T_1 \eta \mu \varphi + \frac{T_1}{\mu} \sin \varphi + \frac{T_2}{\mu} = w \Rightarrow$
 $\Rightarrow T_2 = \mu w - \mu T_1 \eta \mu \varphi - T_1 \sin \varphi$ (6). Τότε η (5) μέσω της (6) γίνεται

$$T_1 \sin \varphi + T_2 = \frac{T_1}{\mu} \eta \mu \varphi \Rightarrow T_1 \sin \varphi + \mu w - \mu T_1 \eta \mu \varphi - T_1 \sin \varphi = \frac{T_1}{\mu} \eta \mu \varphi \Rightarrow$$

$$\Rightarrow T_1 = \frac{\mu^2 w}{(\mu^2 + 1) \cdot \eta \mu \varphi} \quad (7).$$

Και από την (6) $\Rightarrow T_2 = \mu w - \mu T_1 \eta \mu \varphi - T_1 \sin \varphi \Rightarrow T_2 = \mu w - T_1 (\mu \eta \mu \varphi + \sin \varphi) \Rightarrow$

$$\Rightarrow T_2 = \mu w - \frac{\mu^2 w}{(\mu^2 + 1) \cdot \eta \mu \varphi} (\mu \eta \mu \varphi + \sin \varphi) \quad (8).$$

Από το θεμελιώδη νόμο της στροφικής κίνησης για τη σφαίρα έχουμε:

$$\Sigma \tau_{(K)} = I \cdot \alpha_{\gamma\omega\nu} \Rightarrow (T_1 + T_2) R = \frac{2}{5} m R^2 \cdot \alpha_{\gamma\omega\nu} \Rightarrow \alpha_{\gamma\omega\nu} = \frac{5(T_1 + T_2)}{2 \cdot m \cdot R} \text{ μέσω των (7) και (8) έχουμε,}$$

$$\alpha_{\gamma\omega\nu} = \frac{5 \mu g}{2R} \frac{\mu(1 - \sin \varphi) + \eta \mu \varphi}{(\mu^2 + 1) \cdot \eta \mu \varphi}.$$

$$\text{Με αντικατάσταση παίρνουμε } \alpha_{\gamma\omega\nu} = 62,5 \cdot \frac{0,5(1 - \frac{\sqrt{3}}{2}) + 0,5}{(0,25 + 1) \cdot 0,5} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \alpha_{\gamma\omega\nu} = 62,5 \cdot \frac{0,575}{0,625} \Rightarrow \alpha_{\gamma\omega\nu} = 57,5 \text{ rad/s}^2. \text{ Τότε } \omega = \omega_0 - \alpha_{\gamma\omega\nu} \cdot t \Rightarrow t = \frac{\omega_0}{\alpha_{\gamma\omega\nu}} \Rightarrow t = \frac{115}{57,5} = 2 \text{ s.}$$